

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-Ka.431.7.2025.1

Poznań, 29 września 2025 r.

Pan
Cezary Tomczyk
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej
ul. Toruńska 83
62 – 600 Koło

ZALECENIA

POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8, w związku z art. 126 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz.1214)¹, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Kaliszu przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kole, z siedzibą pod adresem: 62 – 600 Koło, ul. Toruńska 83².

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie realizacji zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole kontroli, który został podpisany przez Pana bez zastrzeżeń w dniu 17 września 2025 r. (wpływ do WUW 22 września 2025 r.).

W wyniku kontroli, ustalono, że kierownik, pracownicy GOPS oraz osoby świadczące usługi opiekuńcze, posiadają wymagane kwalifikacje, określone w ustawie o pomocy społecznej oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1638). Wymagane kwalifikacje, określone w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 816) posiadają również osoby, realizujące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

GOPS spełnia wymogi zatrudnienia odpowiedniej liczby pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących – do czego zobowiązuje przepis art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

Gmina Koło ma opracowaną Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2025, sporządzona została także ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2024.

Ośrodek w okresie objętym kontrolą realizował zadania gminy, takie jak: praca socjalna, zapewnienie posiłku/dożywianie dzieci, realizacja programów osłonowych i realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, współpraca z powiatowym urzędem pracy, a także przyznawanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej, o których mowa w *art. 17 ust. 1 pkt: 3 (w zakresie schronienia), 4, 5, 6, 11, 16, 16a, 19, 20; art. 17 ust. 2 pkt 1 oraz art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.*

¹)zwana dalej „ustawą o pomocy społecznej”

²)określany dalej „GOPS” lub „Ośrodek”

W sprawdzonej dokumentacji losowo wybranych osób/rodzin w zakresie przyznawania ww. świadczeń, stwierdzono, że pomoc przyznawana była zasadnie. Za wyjątkiem jednego przypadku, szczegółowo opisanego w protokole kontroli zastrzeżeń nie budzi wysokość przyznawanych świadczeń, a także terminowość załatwiania spraw, w tym wydawania decyzji administracyjnych, co zgodne jest z przepisami ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572, ze zm.)³.

Pozostałe ustawowo określone zadania pomocy społecznej, o których mowa w *art. 17 ust. 1 pkt: 3 (ubranie), 7, 8, 9, 12, 15, art. 17 ust. 2 pkt: 2, 2a, 3, 3a, 3b oraz art. 18 ust. 1 pkt: 4, 5, 7, 8 ustawy o pomocy społecznej* nie były realizowane w okresie objętym kontrolą, z uwagi na brak wniosków/potrzeb w tym zakresie bądź też, z uwagi na możliwość korzystania z usług jednostek pomocy społecznej funkcjonujących poza Gminą Koło.

Ustalenia kontroli wykazały jednak, że:

1. W skontrolowanych decyzjach, zgromadzonych w dokumentacji losowo wybranych osób/rodzin:

a) decyzja szczegółowo wskazana w protokole kontroli, dotycząca zasiłku stałego nie zawierała podstawy prawnej,

b) w podstawie prawnej pozostałych decyzji:

* nie wskazano: konkretnych jednostek redakcyjnych (tj. odpowiednio ustępu, paragrafu, punktu, litery) przytoczonych artykułów ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, uchwały w sprawie usług opiekuńczych (w odniesieniu do indywidualnej sprawy bądź w odniesieniu do przyznanej pomocy pieniężnej),

* wskazano:

- niewłaściwe artykuły ustawy o pomocy społecznej (w odniesieniu do: podjętego rozstrzygnięcia, indywidualnej sytuacji świadczeniobiorcy, przyznanej niepieniężnej formy pomocy),

- artykuły kodeksu postępowania administracyjnego i artykuły ustawy o pomocy społecznej, nie będące podstawą prawną do przyznania pomocy lub wydania decyzji,

- publikator ustawy o pomocy społecznej, bez uwzględnienia zmian powyższego aktu prawnego,

³⁾ zwanej dalej „kodeksem postępowania administracyjnego”

c) w uzasadnieniu prawnym decyzji wskazano niewłaściwe artykuły ustawy o pomocy społecznej

(w odniesieniu do: podjętego rozstrzygnięcia, indywidualnej sytuacji świadczeniobiorcy),

d) w 2 decyzjach, szczegółowo opisanych w protokole kontroli wskazano niewłaściwe pouczenie w jakim trybie służy od nich odwołanie, czy strona ma prawo do zrzeczenia się odwołania oraz o skutkach zrzeczenia się odwołania,

e) po pouczeniu decyzji niewłaściwie zawarto zapisy, dotyczące uprawnień organu odwoławczego.

Powyższe narusza przepis art. 107 § 1 pkt 4, pkt 7 i § 3 kodeksu postępowania administracyjnego.

2. W przypadku 2 decyzji, szczegółowo opisanych w protokole kontroli dokonano zmiany tylko decyzji pierwotnej, tj. kierującej świadczeniobiorcę do domu pomocy społecznej i ustalającej odpłatność za pobyt, przy czym przedmiotowymi decyzjami nie orzeczono o zmianie ostatniej decyzji zmieniającej decyzję pierwotną - co skutkuje, że w obrocie prawnym nadal pozostają 3 decyzje zmieniające orzekające o wysokości odpłatności za pobyt.

Powyższe narusza przepis art. 110 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 156 § 1 pkt 3 kodeksu postępowania administracyjnego.

3. W przypadku:

- 2 decyzji, szczegółowo opisanych w protokole kontroli, nadano im rygor natychmiastowej wykonalności, nie uwzględniając wyznaczonego w nich terminu do dokonania odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, który przypada po upływie terminu do wniesienia odwołania od decyzji,

- decyzji, szczegółowo opisanej w protokole kontroli w sprawie przyznania zasiłku stałego, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, przy czym termin wypłaty przyznanego świadczenia wyznaczony został po upływie terminu do wniesienia odwołania.

Powyższe narusza przepis art. 130 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

4. Decyzja szczegółowo wskazana w protokole kontroli w sprawie przyznania prawa do schronienia w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie zawierała rozstrzygnięcia w zakresie odpłatności za pobyt w schronisku.

Powyższe narusza przepis art. 97 ust. 1 i ust. 1a ustawy o pomocy społecznej.

5. W jednym przypadku, szczegółowo opisanym w protokole kontroli, w odniesieniu do podjętego rozstrzygnięcia zastosowano niewłaściwy tryb wzruszenia decyzji, naruszając tym przepis art. 155 kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z przepisem art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

6. W jednym przypadku, szczegółowo opisanym w protokole kontroli, GOPS niewłaściwie dokonał obliczenia dochodu, co skutkowało przyznaniem zasiłku okresowego w niewłaściwej kwocie, naruszając tym przepis art. 38 ust. 2 pkt 1, w związku z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

7. W przypadku przyznania zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego - dane pozyskane w trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego zostały utrwalone na niewłaściwym kwestionariuszu wywiadu środowiskowego, niezgodnym z wymaganym wzorem (część VII), określonym w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r., poz. 893 ze zm.).

Pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność GOPS w zakresie realizacji zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami **ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej zalecam:

1. Wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie podstawy prawnej, uzasadnienia prawnego oraz pouczenia, zgodnie z wymogami przepisu art. 107 § 1 pkt 4, pkt 7 i § 3 kodeksu postępowania administracyjnego.

2. Wydawanie decyzji stanowiących o zmianie decyzji przyznającej świadczenie, z uwzględnieniem dokonania zmiany także decyzji ją zmieniających – celem nie stwarzania sytuacji pozostawania w obrocie prawnym więcej niż jednej decyzji orzekającej w danej sprawie.

W związku z nieprawidłowością, opisaną w punkcie 2 na stronie 4 niniejszego pisma, zalecam podjęcie działań zmierzających do uregulowania stanu prawnego decyzji, szczegółowo opisanych w protokole kontroli, tj. decyzji z dnia 16 kwietnia 2024 r. Nr GOPS 4626.8.1.2021.ZM.4 oraz decyzji z dnia 2 kwietnia 2025 r. Nr GOPS 4626.8.1.2021.ZM.5.

3. Nadawanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności tylko w części orzekającej o przyznaniu usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób

z zaburzeniami psychicznymi, w sytuacji gdy wyznaczony w decyzji termin do dokonania odpłatności za ww. świadczenia przypadać będzie po upływie terminu do wniesienia odwołania oraz wyznaczanie daty realizacji przyznanego świadczenia pieniężnego przed upływem terminu do wniesienia odwołania, w przypadku gdy decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności – zgodnie z przepisem art. 130 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

4. Rozstrzyganie w zakresie odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, zgodnie z wymogiem przepisu art. 97 ust. 1 i ust. 1a ustawy o pomocy społecznej.

5. Wydawanie decyzji w sprawie zmiany/uchylenia decyzji ostatecznych w trybie art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku konieczności ich zmiany/uchylenia, w związku ze zmianą przepisów prawa czy też zmiany sytuacji dochodowej/osobistej strony.

6. Obliczanie dochodu osoby/rodziny ubiegającej się o świadczenia z pomocy społecznej, zgodnie z wymogiem przepisu art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

7. Utrwalanie danych pozyskanych w trakcie wywiadu środowiskowego, na okoliczność ubiegania się o zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego na kwestionariuszu wywiadu - część VII, określonym w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r., poz. 893 ze zm.).

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pan prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
*/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu/*

Do wiadomości:
Wójt Gminy Koło
ul. Sienkiewicza 23
62-600 Koło

Dokument sporządziła: Monika Jankowiak, starszy inspektor wojewódzki
Data sporządzenia dokumentu: 8 października 2025 r.